

for min Part har Noget imod, at Anstalten kommer til at ligge paa dette Sted, eller at jeg skulde ønske, at det blev affaaet, at jeg for det Første slet ikke i Diebliffet har nogen bestemt Tanke om noget andet Sted, og dernæst, at jeg i det Hele finder, at det er det gunstigt beliggende Sted, naar det er muligt at vælge det. Ved Villebelt ligger jo Anstalten bedst, naar den skal være, hvad der nærmest er Hensigten, et Sted, hvor Folt, fornemmelig fra Fyen og det sydlige Jylland, kunne tye hen. Jeg tvivler ikke paa, at disse Spørgsmaal ville nok blive bragte paa det Klare, medens Sagens Behandling staar paa i Thinget. — Jeg for min Part ønsker ogsaa, at det skal blive muligt at komme til, at selve Loven kan bestemme Anstaltens Beliggenhed. Den første ærede Taler (Th. Nielsen) har fuldkommen Ret, naar han forudsætter, at jeg for mit Vedkommende helst vil være fri for at tage afgjørende endelig Bestemmelse i den Henseende. Intet skal være mig kjærere end i den Henseende at dele Ansvarer med Rigsdagen, thi ved en saadan Veilighed kommer man altid under et ubehageligt Tryk fra mange forskjellige Sider, da enhver Egn gjerne vil have Fordeelen af at have en saadan Anstalt hos sig. Det er derfor mit Ønske og mit Haab, at det skal lykkes under Forhandlingerne at komme dertil, at Loven kan indeholde den fornødne Bestemmelse om, hvor Anstalten skal ligge. — Hvad iøvrigt de Bemærkninger angaar, der ere fremkomne, da erkjender jeg, at det er egentlig det tvivlsomste Punkt i hele Sagen, hvilken af de to Veie man skal vælge, om man skal udvide de to bestaaende Anstalter eller opføre en ny. Det bliver jo noget kostbarere at opføre en ny. Det er vistnok ganske rigtigt, som den første ærede Taler (Th. Nielsen) bemærkede, at det bliver henved 2½ Million Kroner., den hele Historie kommer til at koste, inden man bliver færdig. Et saa betydeligt Areal, som her fordres, faar man selvfølgelig ikke for ingen Ting. Det bliver jo dyrt, især naar det skal ligge i Nærheden af en By, hvad der er usikkert af mange Grunde. Dernæst viser ogsaa Erfaringen, at Udgiften til Inventarium paa en Sindsfygeanstalt altid er meget betydelig. Derfor vil det ialtfald blive en stor Sum, der bliver Spørgsmaal om. Noget mindre vilde Udgiften jo blive, naar man stred til at udvide de bestaaende Anstalter — det maa erkjendes — men naar jeg ikke destomindre, saaledes som Sagen hidtil har stillet sig for mig, har fundet det rigtig at stride til en ny Anstalts Opførelse, er det

nærmest, fordi jeg er gaaet ud fra, at det vil være rigtigt allerede nu at indrette sig paa at kunne udvide sig i en noget fjernere Fremtid. Jeg har troet, at, selv om man nu skaffer Plads til 400 Sindsfyge, vil det ikke være mange Aar, indender bliver Spørgsmaal om mere Plads endnu. Naar man ser hen til den stedfindende Stigning i Antallet af Sindsfyge og i Begjæret efter at komme paa Sindsfygeanstalter, begge disse Momenter virke jo i Forening. — maa man komme til dette Resultat. Der er jo ikke mere nogen Afsty eller Skraa for at komme paa en saadan Anstalt eller faae sindsfyge Slægtninge derind. Tværtimod nu ville alle Memmeser gjerne gaa ind derpaa, i den Henseende er der en glædelig Modsatning til, hvad der tidligere har været Tilfældet. Man kan saaledes gaa ud fra, at naar man nu skaffer Plads til 400 Sindsfyge, vil det ikke være ret mange Aar, inden der bliver Spørgsmaal om at gaa videre, saa vil det vise sig, at det er godt, at man har en Anstalt, der fra først af er beregnet paa at kunne udvides; thi det tror jeg paa den anden Side, at naar den er udvidet til at omfatte 700 Sindsfyge, ville vi have tilstrækkelig Plads for mange Aar. Dertil kommer, som jeg ogsaa ved Lovforslagets Fremsettelse bemærkede, Hensynet til det Heldige i, at disse Anstalter ere noget fordelte over hele Landet, for at Afgangene til dem kan blive lettere for Befolkningen. Endelig er der et Moment, som ogsaa har en vis Betydning, skjøndt jeg erkjender, at der derved kun er Tale om noget Midlertidigt, om et Overgangsønde, nemlig at det altid er meget ønskeligt at blive fri for den Forstyrrelse paa de nuværende Anstalter, som Udførelsen af omfattende Bygningsarbejde vil medføre. Der blev berørt et Moment, som jeg vil sige et Par Ord om, fordi jeg paa ingen Maade principielt har Noget at indvende mod, hvad der i saa Henseende blev sagt; tværtimod erkjender jeg i Grunden fuldkommen Rigtigheden deraf. Jeg er fuldkommen rede til at erkjende og har ved tidligere Veiligheder her i Salen udtalt, at den Maade, hvorpaa Udgifterne til Sindsfygeanstalterne nu paalignes, er mindre rigtig. Jeg tror ogsaa, at det Rette vilde være, om man kunde laade Udgifterne dertil i det Hele afholde af Statskassen. Det er ogsaa mit Tro, at derhen maa vi komme; men som bemærket af det ærede Medlem for Veile Amts 3die Valgkreds (Th. Nielsen) er jo Hindringen den, at der ikke endnu bestaar noget Fællesskab med Kjøbenhavn i saa Henseende, at Kjøbenhavn er